

Nyt direktiv om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner

I april 2009 har Europa Kommissionen fremsat et forslag til omarbejdning af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/35/ EF om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner til gennemførelse af ”Small Business Act”.

Målet med omarbejdningen er at indføre foranstaltninger over for offentlige myndigheder, som effektivt skal fjerne incitamentet til forsinket betaling af kreditorer og at skabe instrumenter, der sikrer, at kreditorer i fuldt omfang effektivt kan udøve deres rettigheder ved forsinket betaling.

Begrundet er forslaget med, at forsinket betaling i handelstransaktioner stadig og på trods af direktiv 2000/35/EF er et problem i EU. Derudover konstateres der i enkelte medlemslande uberettiget lange kontraktbestemte betalingsfrister for transaktioner, der involverer offentlige myndigheder. Disse problemer betragtes som en alvorlig hindring for et velfungerende indre marked, som hæmmende for virksomhedens deltagelse i offentlige udbud på tværs af grænserne, og har en kraftig negativ indvirkning på især små og mellemstore virksomheders økonomi.

I forbindelse med en konjunkturedgang udskyder virksomhederne deres betalinger i handelstransaktioner. Dette er især i økonomisk anspændte tider et alvorligt problem, da adgangen til alternative finansieringsmuligheder er vanskelig. Ofte står inddrivelsesomkostninger ikke mål med de finansielle fordele ved at inddrive udeståendet (f.eks. udgifterne til ekstra papirarbejde mv).

Forslaget til omarbejdning af direktiv 2000/35/EF sigter mod skærpelse af sanktioner ved offentlige myndigheders forsinkede betaling, afkortelse af betalingsfristerne for offentlige virksomheder (maksimal 30 dage), retten til at kompensere for virksomhedernes inddrivelsesomkostninger og afskaffelse af muligheden for at udelukke morarentefordringer på under 5 EURO.

Dette betyder nærmere beskrevet vedrørende offentlige virksomheder, at den afskrækkende virkning ved forsinket betaling søges øget gennem en standardkompensationssats på 5 % af det fakturrede beløb gældende fra første dag af fristoverskridelsen foruden morarenter og kompensation for inddrivelsesomkostninger.

Forslaget indebærer en forenkling af lovgivningen. Definitioner angående direktivets terminologi udvides og samles i en artikel.

Retlige aspekter:

Forslaget er fremsat under henvisning til artikel 95 i Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, der giver hjemmel til at vedtage foranstaltninger med henblik på indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser, der vedrører det indre markeds oprettelse og funktion.

Regeringen anser forslaget at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. nærhedsnotat af 20.maj 2009 fra Justitsministeriet. Det gennem direktivet tilsigtede mål, bekæmpelse af forsinket betaling inden for det indre marked, kan ifølge Kommissionen ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne hver for sig.

Kommissionen fremhæver direktivet som et frivilligt instrument for markedets aktører. Direktivet skal ikke forhindre virksomhederne i at forhandle andre betalingsvilkår, hvorved det grundlæggende princip om aftalefrihed iagttages. Direktivets fleksibilitet skal muliggøre medlemsstaterne en om sætning uden hensyntagen til handelsmæssige og økonomiske forhold. Forslaget påvirker ifølge Kommissionen *ikke medlemsstaternes eksisterende mulighed for at opretholde eller vedtage love og bestemmelser, der er påkrævet for at efterkomme dette direktiv*. Desuden antages forslaget ikke at medføre økonomiske eller administrative byrder for de økonomiske aktører. Dermed overholder forslaget principielle proportionalitetshensyn.

Ændringer:

Direktiv 2000/35/EFs bestemmelser om anvendelsesområdet, morarenter, ejendomsforbeholdt og inddrivelsesproceduren for ubestridte krav findes uændret i forslagets artikel 1, artikel 3, artikel 8 og artikel 9.

Artikel 1, stk.2:

Muligheden for at udelukke morarentefordringer på under 5 EURO afskaffes.

Artikel 2:

Definitioner af direktivets termer forenkles og samles i denne bestemmelse. Ændringer i definitionen af ”referencesats”.

Tidl. artikel 4, stk.1, litra e) bliver til stk. 3:

Medmindre skyldneren ikke er ansvarlig for forsinkelsen, er kreditor ud over de i stk.1 fastsatte beløb berettiget til at kræve rimelig kompensation af skyldneren for alle yderligere omkostninger, der skyldes sidstnævntes forsinkede betaling.

Her indrømmes retten til inddrivelse af administrative omkostninger og kompensation for interne omkostninger, som er påløbet kreditoren på grund af skyldnerens forsinkede betaling.

Artikel 5 om offentlige myndigheders betaling:

1. Medlemsstaterne sikrer, at kreditor i forbindelse med handelstransaktioner, ... mod vederlag til offentlige myndigheder, ..., er berettiget til morarenter ...

...

...

2. Såfremt betingelserne i stk 1 er opfyldt, sikrer medlemsstaterne følgende:

- a) *Morarenter betales fra dagen efter den sidste betalingsdag eller efter udløbet af betalingsfristen som fastsat i aftalen.*
- b) *Hvis der ikke er aftalt en sidste rettidig betalingsdag eller betalingsfrist, skal der automatisk betales morarenter inden for en af følgende tidsfrister:*
 - i) *Fra 30 dage efter skyldnerens modtagelse af en faktura, eller en tilsvarende betalingsanmodning, eller*
 - ii) *Fra 30 dage efter at varerne eller tjenesteydelserne er modtaget, hvis skyldneren modtager fakturaen eller den tilsvarende betalingsanmodning tidligere end varerne eller tjenesteydelserne, eller*
 - iii) *Fra 30 dage efter datoen for godkendelse eller kontrol, hvis lovgivningen eller aftalen indeholder krav om en godkendelses- eller kontrolprocedure, hvorved varernes eller*

tjenesteydelsernes overensstemmelse med aftalen skal konstateres, og skyldneren modtager fakturaen eller den tilsvarende betalingsanmodning inden eller på den dato, hvor denne godkendelse eller kontrol finder sted.

3. Medlemsstaterne sikrer, at varigheden af proceduren for godkendelse eller kontrol, som er omhandlet i stk. 2, litra b), nr. iii), ikke overskrider 30 dage, medmindre andet er angivet og behørigt berettiget i udbudsbetingelserne eller aftalen.

4. Medlemsstaterne sikrer, at den i aftalen fastsatte betalingsfrist ikke overskrider de i stk. 2, litra b) angivne tidsgrænser, medmindre det udtrykkeligt er aftalt mellem skyldneren og kreditor og er berettiget pga. særlige omstændigheder, som f.eks. et objektivt behov for at afvikle betalingen over en længere periode.

5. Medlemsstaterne sikrer, at kreditor, når der skal betales morarenter, er berettiget til et fast kompensationsbeløb, svarende til 5 % af det skyldige beløb. Denne kompensation betales i tilgift til morarenterne.

6. medlemsstaterne sikrer, at den gældende referencesats ...

a) ...

b)...

I artiklens stk. 2 begrænses betalingsfristerne til højst at udgøre 30 dage, når der ikke er aftalt en betalingsfrist. Derefter skal der svares morarente og kreditor er samtidig iht. stk. 5 berettiget til et kompensationsbeløb på 5 % af det skyldige beløb. Forslaget sigter her mod afkorting af betalingsfristerne ved at harmonisere fristen for offentlige myndigheders betaling til virksomheder og mod at øge den afskrækkende virkning ved forsinket betaling gennem et kompensationsbeløb, som betales fra første dag af fristoverskridelsen og foruden morarenter og kompensation for inddrivelsesomkostninger iht. forslaget artikel 4.

Stk. 4 giver anledning til at overveje/definere, hvilke særlige omstændigheder ifølge Kommissionen berettiger til en overskridelse af betalingsfristen og hvad Kommissionen mener med *et objektivt behov*.

Artikel 6:

Bestemmelser om klart urimelige kontraktbestemmelser.

Ifølge art. 6, stk. 1, sidste punktum er en bestemmelse, der udelukker morarenter ved forsinket betaling altid klart urimelig. Klart urimelige aftalebestemmelser er ikke bindende og giver ikke grundlag for skadeserstatning.

Artikel 7:

Bestemmelsen pålægger medlemsstaterne at sikre fuld gennemsigtighed *om de rettigheder og forpligtelser, der følger af direktivet*. Det skal sikres, at især små og mellemstore virksomheder modtager praktiske oplysninger (f. eks. gennem offentliggørelse af den lovbestemte rentesats) og derved får mulighed for at træffe foranstaltninger mod skyldneres forsinkede betalinger.

Artikel 9:

For inddrivelsesprocedurer for ubestridte krav skal medlemsstaterne sikre, at der **inden 90 dage** (maksimalt) kan opnås et tvangsfuldbyrdelsesgrundlag.

Direktiv 2000/35/EF skal ophæves, efter forslaget til det nye direktiv er vedtaget.

23/6 2009

Claudia Andersen, adv. fm.